

Ο Παιδίατρος Στέλιος Παπαβέντσης περιγράφει μια τυπική επίσκεψη στο ιατρείο του: μια μητέρα και ένα μωρό οκτώ μηνών, κατά-ταλαιπωρημένοι και οι δύο από μια σειρά «επιβαλλόμενες ιατρικές οδηγίες βρεφικής κακοποίησης» που μετατρέπουν τη μητρότητα και το θηλασμό σε εφιάλτη...

Του Στέλιου Παπαβέντση*

Με επισκέπτονται γονείς με βρέφος 8 μηνών. Στην αναμονή κοιτάζουν ημερολόγια θηλασμού και όταν μπαίνουν, αμέσως μετά τις συστάσεις, η μητέρα μου λέει: «Αυτά που έχετε εκεί έξω τα παρουσιάζουν όλα πολύ ιδανικά. Θα έπρεπε να λέτε και τα στραβά και το πόσο δύσκολος είναι ο θηλασμός». «Εξιδακίκευεται ο θηλασμός, δεν σου λένε τα προβλήματα»...

Τις απαντώ ότι ο θηλασμός είναι όπως όλα στην ζωή, δεν είναι ούτε παράδεισος ούτε ιδανική κατάσταση, απλά το φυσιολογικό, με χαρές και με προβλήματα, και ότι οι περισσότερες δυσκολίες είναι συνήθως αποτέλεσμα λανθασμένων προσδοκιών, μη ενημέρωσης, εχθρικών συμβουλών που κάνουν τη ζωή της λεχώνας ακόμα πιο δύσκολη.

Η επόμενη της κουβέντα μου κάνει πολύ εντύπωση: στην ερώτησή μου αν έχουν άλλα παιδιά, απαντάει «όχι, ένα έχουμε, και μάλλον σε αυτό θα μείνουμε, δεν μου έχει αρέσει η

εμπειρία με αυτά που τραβάμε»...

Προχωράμε στο παιδί.

Ένα παιδί γεννημένο τελειόμηνο αλλά 2 ½ κιλά. Ρωτάω για την εγκυμοσύνη, κανένα πρόβλημα, καμία ένδειξη ότι το παιδί θα βγει μικρό, όλοι οι υπέρηχοι προγεννητικά στα φυσιολογικά πλαίσια, ο πλακούντας και η ομφαλική ροή καλά, η τελευταία εκτίμηση του υπέρηχου ήταν για ένα βρέφος 3 ½ κιλών – ενδεικτικό του πόσο ακριβές спор είναι τα υπερηχογραφήματα της εγκυμοσύνης και πόσο σχετικά πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη την γραμμαριολογία τους και τα ευρήματά τους.

Στο μαιευτήριο, πέρα από τα συνήθη – όχι συνδιαμονή και μπουκάλια ξένου γάλακτος στο παιδί κλπ – τα πράγματα πάνε σχετικά καλά και κατά τον πρώτο μήνα η μητέρα θηλάζει αποκλειστικά με καλή πρόσληψη βάρους του βρέφους.

Κατά τον δεύτερο μήνα η μικρή «έχει ανησυχία πάνω στο στήθος», κανένα σημάδι αλλεργίας, αλλά η συμβουλή του επαγγελματία υγείας είναι η μητέρα να διακόψει πλήρως την πρόσληψη γαλακτοκομικών, κρυφών και φανερών. Η μητέρα συνεχίζει αυτήν την αποχή μέχρι και τους 8 μήνες. Έτσι η φυσιολογική περίοδος των κολικών του δεύτερου μήνα οδηγεί σε αναίτιους περιορισμούς στην διατροφή της μητέρας επί 8 μήνες και αύξηση της δυσκολίας στην ζωή της – πέρα από την αναίτια μη έκθεση του παιδιού μέσα από το μητρικό γάλα σε γεύσεις και ερεθίσματα.

Τα γραμμάρια

Κάνει αποκλειστικό θηλασμό μέχρι 5 ½ μηνών, οπότε και ξεκινούν στερεές τροφές. Μέχρι 8 μηνών στο βρέφος έχουν προσφερθεί, με οδηγίες του επαγγελματία υγείας, μόνο συγκεκριμένα φρούτα και λαχανικά, κρέας και κρέμες του εμπορίου. Στην τελευταία επίσκεψη το μωρό παίρνει 200 γραμμάρια στον μήνα και ο επαγγελματίας υγείας αναφέρει στους γονείς « 200 γραμμάρια είναι σαν να έχασε μισό κιλό για αυτήν την ηλικία».

Για «μειωμένη πρόσληψη βάρους» το μωρό υφίσταται εξετάσεις αίματος και ούρων. Στην πραγματικότητα, στα πρότυπα ανάπτυξης ΠΟΥ, το μωρό έχει γεννηθεί στο 3% στο βάρος, δεν έχει πέσει ποτέ κάτω από αυτό, αντίθετα έχει σκαρφαλώσει στο 15% και εκεί οδεύει σταθερά μέχρι και 8 μηνών. Είναι ένα γενικά μικρό αλλά φυσιολογικό μωρό, με μήκος

γέννησης στο 15% και τώρα στο 25% και περίμετρο κεφαλής επίσης στο 25%. Δηλαδή εντελώς νορμάλ. Στις παραπλανητικές καμπύλες ανάπτυξης βέβαια του ελληνικού βιβλιαρίου φαίνεται κατά τους τελευταίους 2-3 μήνες να έχει τάση να πέφτει...

Οι εξετάσεις

Του κάνουν εξέταση ούρων, με σακουλάκι – διάσημα αναξιόπιστος τρόπος που, ευτυχώς, δεν έβγαλε επιμόλυνση όπως πολύ συχνά γίνεται οδηγώντας σε διάγνωση «ουρολοίμωξης», και επακόλουθα σε αντιβιώσεις, περαιτέρω και επώδυνες εξετάσεις, ακόμα και νοσηλείες. Στις εξετάσεις αίματος δεν υπάρχει καμία ένδειξη αλλεργίας – ευτυχώς πάλι, γιατί σε αυτήν την ηλικία αν υπάρξουν θετικά αποτελέσματα είναι αρκετά συχνά ψευδώς θετικά και βαφτίζει κανείς πρόβλημα κάτι που δεν υπάρχει. Η γενική αίματος είναι εντελώς φυσιολογική, η φεριτίνη στο 20 – πιο καλά δεν γίνεται – αλλά ο σίδηρος ορού 40 – πράγμα που από μόνο του δεν λέει τίποτα. Παρόλα αυτά με βάση αυτά τα αποτελέσματα ο επαγγελματίας υγείας αποφασίζει ότι το παιδί έχει έλλειψη σιδήρου και δίνει σκεύασμα σιδήρου.

Περιορισμοί στο θηλασμό

Με την εισαγωγή στερεών τροφών η μητέρα έχει δεχθεί οδηγία να περιορίσει τον θηλασμό σε πρωί – βράδυ. «Δεν τα καταφέρνει», γιατί το μωρό, εντελώς φυσιολογικά, ζητάει περισσότερο. Ως αποτέλεσμα όμως των αυθαίρετων περιορισμών ξαφνικά από 6 μηνών και έπειτα παθαίνει 2 μαστίτιδες. Σειρά πραγμάτων που κάνουν την ζωή μας δύσκολη χωρίς λόγο.

Διατροφικές απαγορεύσεις

Στους 8 μήνες που βλέπω την μικρή, δεν έχει φάει όξινα φρούτα, δεν έχει φάει διάφορα πράσινα λαχανικά, δεν έχει φάει βρώμη, δεν έχει φάει άλλα δημητριακά που προσφέρουν πολύπλοκους υδατάνθρακες, δεν έχει φάει αυγό, ούτε συκώτι, ούτε ψάρι, ούτε φυσικά γιαούρτι και τυρί, αφού ούτε η μαμά τα έχει φάει.

Ως συνέπεια της αυθαίρετης οδηγίας για κάθε μέρα κρέας, και της έλλειψης στην διατροφή όλων των παραπάνω, αλλά και της αναίτιας χορήγησης σιδήρου, έχει εδώ και πολλές εβδομάδες έντονη δυσκοιλιότητα, με κλάμα. Δεν έχει δοθεί καμία οδηγία μεταβολής της διατροφής της, καμία οδηγία να απομακρυνθεί για παράδειγμα η πατάτα, η μπανάνα, το μήλο, που συνεχίζουν και δίνουν καθημερινά. Αντ' αυτού στην μικρή δίνεται κάθε απόγευμα μπισκοτόκρεμα – μια τροφή με πάνω από 20γρ στα 100γρ απλά σάκχαρα, που εθίζει στην γλυκιά γεύση, που προσφέρει άδειες θερμίδες, που απομακρύνει γευστικά το παιδί από τρόφιμα μη γλυκά του οικογενειακού τραπέζιου.

Τάισμα με το ζόρι

Στην τελευταία επίσκεψη στον επαγγελματία υγείας οι γονείς ενημερώνονται ότι το μωρό δεν μεγαλώνει όπως θα έπρεπε, πρέπει να παίρνει οπωσδήποτε 100γρ τροφής σε κάθε γεύμα, τρεις φορές τη μέρα, να προσθέτουν μπισκότα στην φρουτοκρέμα «για να πάρει βάρος», και, αν δεν μπορούν να δίνουν αυτά τα γραμμαρία με το κουτάλι, να τα δίνουν στο μωρό με σύριγγα (!).

Οι γονείς τις τελευταίες 5 μέρες προσπαθούν να ακολουθήσουν τις οδηγίες, κάνουν force feeding (τάισμα με το ζόρι) με κουτάλι ή σύριγγα, μάταια γιατί η μικρή πλέον είναι

ανάστατη, κλαίει συνέχεια και θέλει τη μαμά της και το στήθος – πόσο απαράδεκτο και παθολογικό μετά από όλα αυτά! Αρνείται να φάει πάνω από 30 γραμμάρια την φορά. Φυσικά τείνει να κάνει αποστροφή σε κουτάλι και φαγητό, άρνηση που εφόσον οι πρακτικές αυτές συνεχιστούν θα μετατρέψουν ένα φυσιολογικό βρέφος σύντομα σε παιδί με προβλήματα διατροφικής συμπεριφοράς τουλάχιστον μέχρι τα 5 του, για να μην πω εφ' όρου ζωής.

Μου είναι εντελώς αναμενόμενο που ακούω από τους γονείς να μου λένε ότι το μόνο που τρώει ευχάριστα είναι λίγο ψωμάκι που της δίνουν στο χέρι. Δεν έχουν δώσει μέχρι τώρα τίποτε άλλο με σύσταση, ούτε κάτι από το οικογενειακό τους τραπέζι. Δεν τρώνε μαζί με το μωρό, και δεν αφήνουν το παιδί να τους δει και να τους μιμηθεί.

Μακριά

Προσθέτοντας στις δυσκολίες, έχει δοθεί οδηγία στην μητέρα το μωρό να κοιμάται στο δωμάτιό του στην κούνια του. Αλλά το μωρό είναι μικρόσωμο, βγάζει δόντια, έχει το άγχος αποχωρισμού της ηλικίας, και ζει τον τελευταίο καιρό έναν επιβαλλόμενο εφιάλητη, επομένως πολύ λογικά ξυπνάει συνέχεια το βράδυ. Ως αποτέλεσμα, η μητέρα πηγαινοέρχεται από το ένα δωμάτιο στο άλλο πολλές φορές τη νύχτα, προσπαθεί να αποτρέψει τον θηλασμό σε πολλά ξυπνήματα, σε κάποια ενδίδει και με τύψεις την βάζει στο στήθος.

Πιέσεις από τον περίγυρο

Με όλα αυτά ας προσθέσουμε και την αναμενόμενη αφόρητη πίεση από τον κοινωνικό της και οικογενειακό της περίγυρο να δώσει ξένο γάλα για να «πάρει βάρος» το μωρό, και για να «ηρεμήσει».

Φυσικά στην συμπεριφορά, την ψυχοκινητική ανάπτυξη, την σωματική ανάπτυξη και την κλινική εξέταση, βρίσκω ένα φυσιολογικότατο βρέφος, που απλά είχε την κακή μοίρα να γεννηθεί φυσιολογικά μικρόσωμο, να θέλει να κάνει το φυσιολογικό, να θηλάσει λίγο και συχνά, να τρώει λίγο και συχνά, να θέλει να ωριμάσει φυσιολογικά διατροφικά.

Το συμπέρασμα

Ναι, υπό αυτές τις συνθήκες η γονεϊκή εμπειρία είναι ένας εφιάλτης. Ο θηλασμός είναι ένας εφιάλτης. Η απόλαυση της βρεφικής ηλικίας αδύνατη. Η απόλαυση του θηλασμού αδύνατη. Το «δεν θα κάνω άλλο παιδί» αυτονόητο συμπέρασμα.

Δεν φταίνε αγαπητοί μου οι κακόμοιροι οι γονείς, εν μέσω αυτής της λαίλαπας παραπληροφόρησης, εσφαλμένων προσδοκιών και αντιλήψεων από λάθος ενημέρωση και από την κουλτούρα του μπιμπερό, εν μέσω υπέρμετρης ιατροκοποίησης των πάντων, εν μέσω λανθασμένων οδηγιών που κάνουν τον θηλασμό βουνό, την γονεϊκή βουνό. Δεν επαφίεται στην εγρήγορση του κάθε γονιού να πασχίσει να βγει έξω από την πεπατημένη. Δεν «φταίνε οι γονείς που δεν ενημερώνονται».

Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα και έχει όνομα: επιβαλλόμενες οδηγίες βρεφικής κακοποίησης. Δεν είναι ο «δύσκολος» θηλασμός. Δεν φταίτε εσείς...

****Ο Στέλιος Παπαβέντσης είναι Παιδίατρος. Μπορείτε να δείτε περισσότερα στην ιστοσελίδα του <http://pediatros-thes.gr/>***